

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ

MECHANISM OF FORMATION OF INCOME OF THE PENSION FUND OF UKRAINE: THE ESSENCE AND WAYS OF IMPROVEMENT

У статті розглянуто сутність доходів Пенсійного фонду України, визначено основні джерела їх формування та представлена схема надходжень страхових внесків до соціальних позабюджетних фондів. Проаналізовано динаміку доходів Пенсійного фонду України. Відокремлено основні причини низьких обсягів дохідної бази Пенсійного фонду України, наведено пропозиції щодо їх збільшення. Проведено власні розрахунки щодо умов бездефіцитності Пенсійного фонду через встановлення вимог до тривалості страхового стажу та мінімального розміру страхового внеску. Розроблені шляхи удосконалення механізму формування доходів Пенсійного фонду України з урахуванням світового досвіду.

Ключові слова: Пенсійний фонд України, єдиний соціальний внесок, доходи, страхові внески, фінансові санкції, інвестиційна діяльність, мінімальна заробітна плата.

В статье рассмотрена сущность доходов Пенсионного фонда Украины, определены основные источники их формирования, представлена схема поступлений страховых взносов в социальные внебюджетные фонды. Проанализирована динамика доходов Пенсионного фонда Украины. Выделены основные причины низких объемов доходной базы Пенсионного фонда Украины, а также поданы предложения по их увеличению. Проведены собственные расчеты относительно условий бездефицитности Пенси-

онного фонда путем установления требований к продолжительности страхового стажа и минимального размера страхового взноса. Разработаны пути совершенствования механизма формирования доходов Пенсионного фонда Украины с учетом мирового опыта.

Ключевые слова: Пенсионный фонд Украины, единый социальный взнос, доходы, страховые взносы, финансовые санкции, инвестиционная деятельность, минимальная заработная плата.

The article discusses the essence of the revenues of the Pension Fund of Ukraine, determines the main sources of their formation and presents the scheme of receipts of insurance premiums to social extra budgetary funds. The analysis of dynamics of incomes of the Pension Fund of Ukraine has been carried out. The main reasons for the low volumes of the Pension Fund's revenue base are highlighted and the ways and steps to increase them are presented. The own calculations concerning the conditions of the deficit of the Pension Fund have been made due to the establishment of requirements for the length of the insurance period and the minimum amount of insurance premium. Developed ways to improve the mechanism of pension fund revenues formation taking into account world experience.

Key words: Pension Fund of Ukraine, single social contribution, incomes, insurance premiums, financial sanctions, investment activity, minimum wages.

УДК 349.3:369.542(477)

Гудзь Ю.Ф.

к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
Янковський В.А.
студент
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні проводиться реформа усієї системи соціального забезпечення. Основна увага зосереджена на реформуванні системи пенсійного страхування, яке займає одне із головних місць у соціально-економічному розвитку країни та безпосередньо впливає на рівень життя і добробут людей. Аналіз виявлених проблем у сфері пенсійної системи свідчить про її недосконалість та існування ряду негативних факторів, серед яких: недосконала законодавча база пенсійного страхування, дефіцитність бюджету Пенсійного фонду України (далі – ПФУ), неефективний механізм притягнення до відповідальності за несплату страхових внесків, нераціональне використання коштів на видатки ПФУ, відсутність механізму інвестування резервних коштів ПФУ на майбутню перспективу та ін. Першочерговими проблемами пенсійної системи нашої країни є питання збалансованості бюджету ПФУ, оптимізації механізму формування дохідної бази, а також збільшення коштів від джерел формування бюджету ПФУ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у вивчення та розкриття сутності

доходів Пенсійного фонду, оптимізації механізму їхнього формування, реформування пенсійної системи України здійснили сучасні вітчизняні і зарубіжні вчені, серед яких О. Буряченко, А. Завгородній, Л. Ткаченко, О. Коваль, С.І. Юрій, Т. Колєсник-Омельченко, О. Тулай, Г. МакТаггарт, В. Павлів, І.О. Кравченко, І.В. Ткаченко, Г.М. Александрова, О.В. Петренко, П.І. Шевчук та інші вчені. Але варто зауважити, що подальшого дослідження потребує питання збільшення джерел надходження коштів ПФУ для формування стабільної дохідної бази, що сприяло б створенню ефективної системи пенсійного забезпечення громадян.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у встановленні економічної сутності доходів ПФУ, визначені сучасного стану наповнення дохідної частини ПФУ, а також у розробці пропозицій щодо удосконалення механізму формування доходів ПФУ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Соціальне страхування у різних країнах – це створення та функціонування страхових колективних фондів, діяльність яких охоплює усе зайняте і незайняте у суспільному виробництві населення.

Побудова системи, яка б формувала і використовувала кошти таких фондів, є прерогативою держави, що пов'язано з розподілом і перерозподілом валового внутрішнього продукту (далі – ВВП).

Особливе значення мають соціальні позабюджетні фонди, серед яких можна виділити ПФУ. На рис. 1 представлена схема надходження страхових внесків до соціальних позабюджетних фондів.

Із рис. 1 можна побачити, що формування фінансових ресурсів соціальних позабюджетних фондів відбувається на стадії перерозподілу ВВП шляхом оподаткування фізичних і юридичних осіб таким видом обов'язкових платежів, як внески (або відрахування); використання таких ресурсів відбувається на стадії вторинного розподілу ВВП шляхом здійснення виплат різних видів соціальної допомоги, пенсії тощо фізичним особам, які їх потребують.

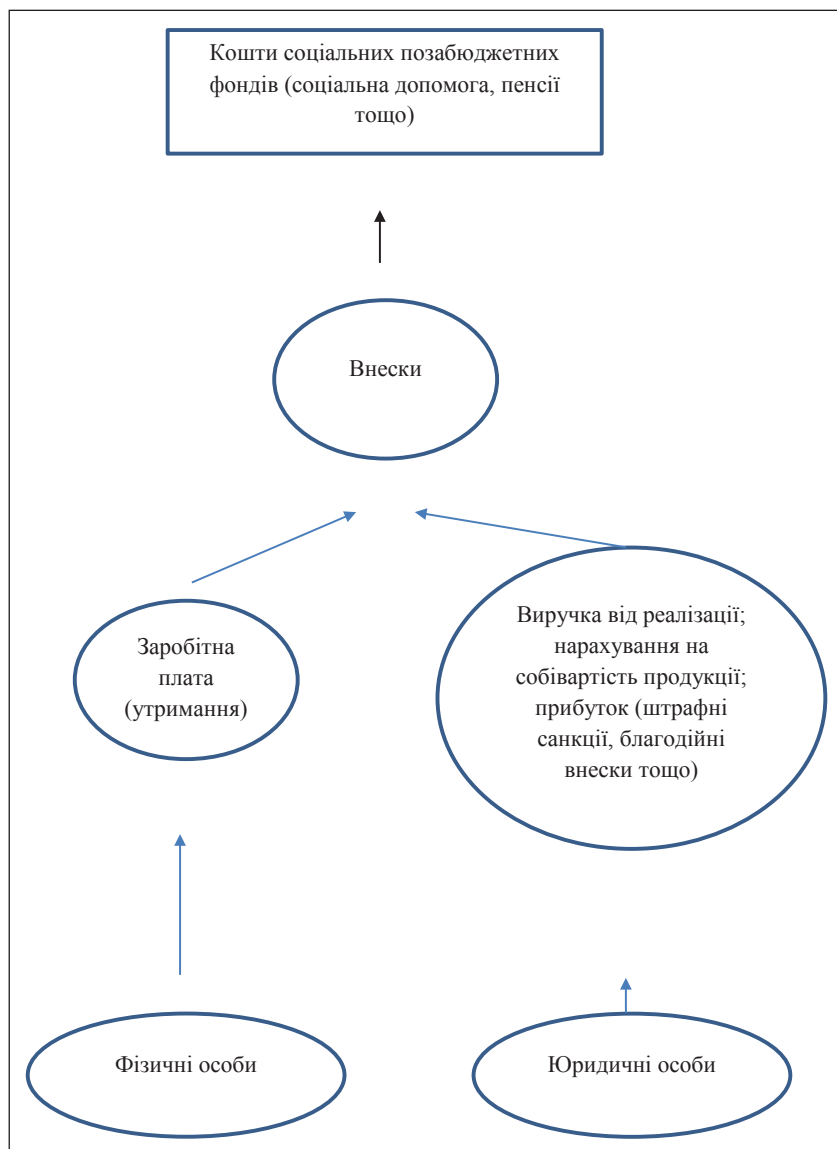


Рис. 1. Схема надходження страхових внесків до соціальних позабюджетних фондів.

Джерело: узагальнено та систематизовано авторами на основі [1]

Досліджуючи особливості доходів бюджетних установ, необхідно розкрити економічну сутність даної категорії та визначити притаманні їй особливості. Однак, визначаючи підходи до трактування поняття «доходи», слід враховувати, що в науково-економічній літературі не існує єдиного погляду на це питання.

Згідно із Бюджетним кодексом України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI, доходи бюджету – це податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ) [2].

На наш погляд, доходи бюджетних установ – це категорія, яка відображає обумовлену устроєм бюджетної системи держави сферу економічних відносин, які ідентифікуються в процесі формування, розподілу та використання грошових фондів, що акумулюються у розпорядженні державних установ, бюджетних та позабюджетних соціальних фондів і призначені для фінансування власних функцій, виконання кошторису доходів і видатків та зобов'язань, визначених чинним законодавством.

Можна виділити такі основні джерела формування доходів ПФУ:

1) Надходження від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що спрямовуються на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування у розмірах, визначених законом, крім частини страхових внесків, що спрямовується до накопичувальної системи пенсійного страхування;

2) Інвестиційний дохід, який отримується від інвестування резерву коштів для покриття дефіциту бюджету Пенсійного фонду в майбутніх періодах;

3) Кошти державного бюджету та цільових фондів, що перераховуються до Пенсійного фонду у випадках, передбачених цим Законом;

4) Кошти, сплачені виконавчій дирекції Пенсійного фонду за надання послуг із адміністрування Накопичувального фонду та послуг недержавним пенсійним фондам – суб'єктам другого рівня системи пенсійного забезпечення;

5) Суми від фінансових санкцій та пені (крім сум пені, сплачених роботодавцем за несвоєчасне перерахування з його вини сум страхових внесків застрахованої особи до накопичувальної системи пенсійного страхування), застосованих відповідно до цього Закону та інших законів до юридичних та фізичних осіб за порушення встановленого порядку нарахування, обчислення і сплати страхових внесків та використання коштів Пенсійного фонду, а також суми адміністративних стягнень, накладених відповідно до закону на посадових осіб та громадян за ці порушення;

6) Благодійні внески юридичних та фізичних осіб;

7) Добровільні внески;

8) Інші надходження відповідно до законодавства [3].

Для визначення сучасного стану надходжень до ПФУ на рис. 2. наведена діаграма щодо динаміки доходів ПФУ за 2014–2016 рр.

Таким чином, на рис. 2 можна спостерігати тенденцію до збільшення частки коштів з Державного бюджету у 2015 р., ця стаття бюджету фонду зросла на 18 997,7 млн грн (або на 25,1%) порівняно із 2014 р. У 2016 р. дана стаття бюджету зросла вже майже на 50,4% (або на 47 776,0 млн грн). Це пов'язано зі зменшенням коштів від власних надходжень (111 706,6 млн грн, що на 58 167,3 млн грн або на 34,2% менше, ніж у 2015 р.), спричиненим збільшенням заборгованості за страховими внесками, фінансовими санкціями, пільговими пенсіями; зменшенням розміру ставки єдиного страхового внеску (далі – ЄСВ).

Основними причинами низьких доходів ПФУ є [5]:

1. Низькі суми сплаченого ЄСВ;

2. Невелика кількість платників ЄСВ. Низький рівень охоплення пенсійним страхуванням зайнятого населення, 25% зайнятого населення не сплачує ЄСВ (16,3 млн осіб – зайняте населення). Із 26 млн населення віком від 18 до 60 років страхові внески на постійній основі сплачують 10,5 млн, за 1,5 млн – сплачує держава. Співвідношення між отримувачами пенсій та платниками ЄСВ становить 1:1. Причини такого стану:

а) наявна в Україні пенсійна система не стимулює сплату ЄСВ;

б) низька частка населення працездатного віку, що сплачує ЄСВ;

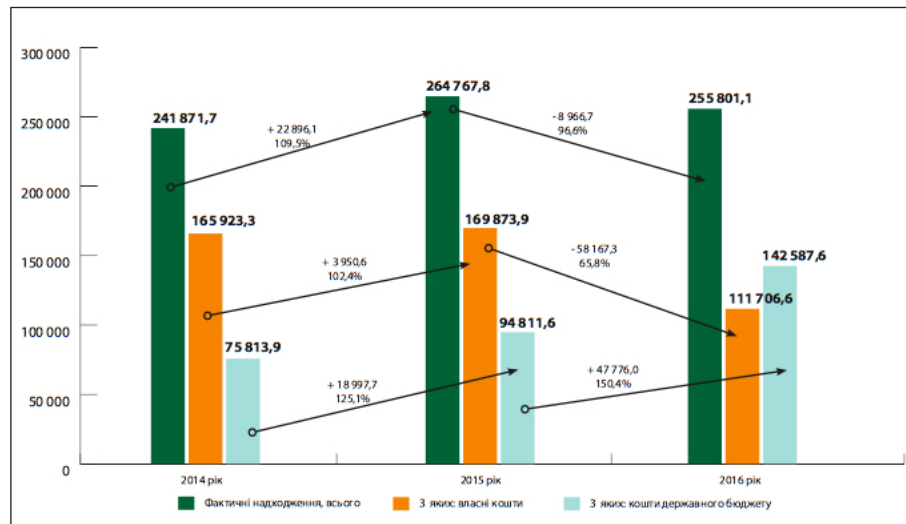


Рис. 2. Динаміка доходів Пенсійного фонду України за 2014–2016 рр.

Джерело: [4]

3. Невідображення реальних сум заробітних плат. Причини:

а) існування значного рівня тіншової економіки, що приводить до низького рівня офіційної зайнятості, штучного заниження розмірів заробітних плат в офіційній звітності;

б) поширена в Україні практика виплати заробітних плат у конвертах.

У листопаді 2016 р. Кабінет Міністрів України подав до Верховної Ради України допрацьований Проект Державного бюджету України на 2017 р., згідно з яким мінімальну заробітну плату (далі – МЗП) у місячному розмірі визначено на рівні 3200 грн. На думку уряду, це сприятиме легалізації заробітних плат і подальшому зменшенню тінізації економіки України. Збільшення розміру МЗП збільшить надходження до ПФУ від розподілу ЄСВ. Основною метою є забезпечення бездефіцитності ПФУ у середньостроковій перспективі, що має відбуватися через затверджені у жовтні 2017 р. нові вимоги до тривалості страхового стажу та мінімального розміру страхового внеску. Варто також зазначити, що деякі прийняті зміни до пенсійного законодавства зможуть збільшити наповнюваність доходної бази ПФУ за рахунок зменшення видатків (зменшений список спеціальних пенсій).

Однак видається сумнівним, що це надасть довготривалий ефект, існує загроза збільшення соціальної нерівності громадян у майбутньому. На нашу думку, прийняті зміни до пенсійного законодавства не приділяють належної уваги соціальному фактору.

У табл. 1 наведені розрахунки, проведені Кабінетом Міністрів України щодо запровадження умов бездефіцитності ПФУ через встановлення вимог до тривалості страхового стажу та мінімального розміру страхового внеску.

Умови бездефіцитності Пенсійного фонду через встановлення вимог до тривалості страхового стажу та мінімального розміру страхового внеску

№	Дата	Мінімальна заробітна плата, грн.	Мінімальна пенсія, грн.	Ставка ЄСВ, %	S1, тис. грн.	S2, тис. грн.
1	01.01.2015	1218	949	38	194 392,8	204 984
2	01.01.2016	1378	1074	22	127 327,2	231 984
3	01.01.2017	3200	1247	22	295 680	269 352

S1 – сума, яку сплачує в середньому людина для виходу на пенсію. S1 розраховується таким чином: МЗП · ставка ЄСВ 12 міс. 35 р. S2 – сума, яку отримує людина при виході на пенсію. S2 розраховується так: мінімальна пенсія 12 міс. 18 р.

Джерело: узагальнено та систематизовано авторами на основі [6]

Варіанти бездефіцитності Пенсійного фонду через встановлення відповідного рівня мінімальної заробітної плати, ставки ЄСВ та страхового стажу

№	Мінімальна заробітна плата, грн	Мінімальна пенсія, грн	Ставка ЄСВ, %	Страховий стаж, роки	S1, тис. грн	S2, тис. грн
1	2000	1247	22	35	184 800	269 352
2	2500	1247	22	35	231 000	269 352
3	2800	1247	22	35	258 720	269 352
4	3000	1247	22	35	277 200	269 352
5	3000	1247	22	30	237 600	269 352
6	3200	1247	22	30	253 440	269 352
7	3000	1247	26	30	280 800	269 352
8	3000	1247	25	30	270 000	269 352
9	2900	1247	25	32	278 400	269 352
10	3200	1247	25	30	288 000	269 352

Джерело: розраховано авторами на основі [6]

Як можна побачити, до 2017 р. людина сплачувала до ПФУ менше коштів, ніж отримувала. Головним чинником змінення ситуації є збільшення МЗП та страхового стажу з 15 до 35 років (мінімально необхідний стаж для виходу на пенсію).

На нашу думку, збільшення МЗП – це позитивний крок, якому повинні передувати багато системних дій. Це врівноваження попиту та пропозиції на ринку праці, стабільність та ріст промисловості і національної економіки загалом. В іншій ситуації збільшення МЗП може призвести до погіршення на ринку праці – роботодавці не зможуть виплачувати зарплати своїм працівникам, посиляться податковий тиск та інфляційні процеси в країні.

Авторами були проведені власні розрахунки щодо знаходження оптимального варіанту бездефіцитності ПФУ через встановлення відповідного рівня МЗП, ставки ЄСВ та страхового стажу; аналіз представлений у табл. 2.

Як видно із табл. 2, розрахунки були проведені з різними початковими показниками. Ми спробували показати вплив варіації деяких показників (МЗП, ставка ЄСВ, страховий стаж) на кінцевий результат S1. Варіант № 1–3 при ставці ЄСВ 22%, МЗП у діапазоні від 2000 до 2800 та страховому

стажі 35 років, не дали нам оптимального варіанту рівняння $S1 > S2$. Варіант № 5–6 при ставці ЄСВ 22%, МЗП у діапазоні від 3000 до 3200 та страховому стажі 30 років, також не дали нам оптимального варіанту рівняння $S1 > S2$. Варіанти № 4, 7–10, при ставці ЄСВ 22, 25, 26%, МЗП у діапазоні від 2900 до 3200 та страховому стажі 30, 32, 35 років, дали нам оптимальний варіант рівняння $S1 > S2$. На нашу думку, найоптимальнішими варіантами є № 7, № 9, № 10. Можна було б для початку підвищити МЗП до рівня 2900 або 3000 грн, це дало б час роботодавцям пристосуватися до нових законодавчих змін, зробило б ринок праці більш гнучким. Також підвищення ставки ЄСВ до 25% зробить надходження до ПФУ більш стабільними. Однак це може збільшити фіскальний тягар для платників внеску, але за умови правильного підходу у податковій політиці цього можна уникнути або зменшити дані ризики до мінімуму. Основним шляхом цього є активне анонсування різних податкових пільг. Ми врахували, що в середньому громадянин нашої країни отримує пенсію приблизно 18 років. Тому оптимальний мінімальний страховий стаж повинен бути на рівні 30 років, але не 35 (з 2028 р.), як було затверджено урядом країни.

Ми вважаємо, що для покращення платіжної дисципліни платників ЄСВ і збору на обов'язкове державне пенсійне страхування потрібно здійснити такі кроки:

1. Законодавчо встановити статус зайнятості особи для зменшення можливостей приховування трудових відносин та полегшення вирішення спірних ситуацій;

2. Посилити громадський контроль за дотриманням законодавства про працю, що також сприятиме легалізації трудових відносин;

3. Сформуванню державну програму соціально-економічного розвитку України, де прописати такі питання: мінімізація тіньової економіки, економічно обґрунтоване підвищення заробітної плати, жорстке державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Особливої уваги потребує експорт українських товарів та послуг, що має стратегічне значення;

4. Посилити розмір фінансових санкцій шляхом збільшення МЗП, але тільки у разі економічно можливого сценарію збільшення її розміру;

5. Стягувати борг за страховими внесками з урахуванням забезпечення можливості подальшого ведення бізнесу боржником;

6. Впроваджувати заохочувальний механізм для платників страхових внесків у вигляді податкових пільг за умови своєчасної сплати внесків (податкові канікули, зменшення ставок інших податків, зменшення перевірок із боку ДФС);

7. Розробити зміни до чинного законодавства щодо правового регулювання питання стягування органами ПФУ деяких видів існуючої заборгованості напряму без втручання Державної виконавчої служби.

На нашу думку, для більш ефективного формування дохідної бази ПФУ потрібно починати інвестиційну діяльність, для цього слід взяти до уваги досвід Норвегії, де всі надприбутки з експорту нафти та газу перераховуються до Державного глобального пенсійного фонду. Надалі ці кошти спрямовуються на купівлю акцій міжнародних компаній, а також на вкладання коштів у ринок нерухомості. Цей шлях є запорукою щасливого життя пенсіонерів та майбутніх поколінь. За різними оцінками, після впровадження такого кроку резерви Пенсійного фонду Норвегії склали близько 800 млрд доларів США.

Враховуючи реалії експорту нафти і газу в нашій країні, можна піти дещо іншим шляхом – перераховувати чітко визначений процент до ПФУ від акцизного податку або рентної плати за користування природними ресурсами. На нашу думку, цей процент можна встановити на рівні 50% із майбутньою перспективою його збільшення. Згідно із прийнятим Законом України «Про Державний бюджет на 2017 рік» [7], надходження від акцизного податку, який нараховується на виро-

блені в Україні підакцизні товари та ввезені на її територію, повинні становити 100,36 млрд грн. Якщо спрямувати 50% від цієї суми до ПФУ, то ці надходження складуть 50,18 млрд грн. Запропонований шлях надасть ПФУ можливості для активних дій на національному та міжнародному фондовому ринку. Держава зможе забезпечити пенсійні виплати своїм громадянам, гарантувати стабільне життя майбутнім поколінням та зменшити дефіцитність бюджету ПФУ.

Подолати зазначені проблеми у сфері пенсійного забезпечення можна за рахунок:

1) підвищення фінансової платоспроможності пенсійної системи;

2) істотного зменшення неофіційної зайнятості та прихованого безробіття;

3) підвищенням рівня заробітної плати та зменшенням рівня безробіття;

4) підвищенням рівня пенсійного віку, враховуючи демографічну ситуацію в країні;

5) заборону впровадження нових пільг, непідкріплених належним фінансуванням;

6) заборону працювати пенсіонерам на керівних посадах у державних установах [9].

Отже, враховуючи вищесказане, можна виокремити такі шляхи активізації надходжень до ПФУ від інвестиційної діяльності:

1) Введення в дію деяких уже прийнятих законодавчих ініціатив щодо другого накопичувального рівня пенсійного страхування;

2) Прийняття загальної концепції управління програмами колективних заощаджень (створення механізму діяльності професійних пенсійних фондів на державному рівні);

3) Реформування третього рівня пенсійного страхування (запровадити державну програму інформування населення щодо усіх аспектів недержавного пенсійного забезпечення та перспектив пенсійної реформи; вдосконалити законодавче регулювання, шляхом посилення державного нагляду і контролю в сфері недержавного пенсійного забезпечення; законодавчо розширити напрями інвестиційної діяльності недержавних пенсійних фондів);

4) Розробити механізм спрямування резервних коштів ПФУ на інвестування з урахуванням європейського та світового досвіду (зокрема, Норвегії).

Висновки з проведеного дослідження. Своєчасне вирішення питання реформування механізму наповнення дохідної бази ПФУ дасть змогу послабити навантаження на працюючих, стабілізувати державний бюджет країни, вдосконалити перерозподіл коштів фонду; держава зможе забезпечити пенсійні виплати своїм громадянам, гарантувати стабільне життя майбутнім поколінням та зменшити дефіцитність бюджету ПФУ. Подальшими перспективами дослідження є: розробка шляхів збільшення мінімальної заробітної

для збалансування бюджету ПФУ (з урахуванням можливостей на цей крок національної економіки); розробка стратегії запровадження накопичувального рівня пенсійного страхування в Україні; подальше обґрунтування запропонованих кроків із активізації інвестиційної діяльності ПФУ для зростання дохідної частини його бюджету з урахуванням досвіду розвинених країн світу.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Сидорчук А.А. Суть фінансових ресурсів державного соціального страхування / А.А. Сидорчук // Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. – Одеса, 2014. – Т. 19. – Вип. 3–4. – С. 93–98.
2. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09 липня 2003 р. № 1058-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
4. Звіт Пенсійного фонду України «Про результати діяльності та виконання бюджету Фонду у 2016 році» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pfu.gov.ua/pfu/doccatalog/document?id=277118>.
5. International Monetary Fund. Ukraine: Selected Issues // Countryreport. – № 17–84. – 2017. – P. 19–38.
6. Презентація Кабінету Міністрів України щодо проекту змін до деяких Законів України щодо підвищення пенсій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=24998742.
7. Закон України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» від 21 грудня 2016 р. № 1801-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1801-19/page>.
8. Офіційний сайт Пенсійного фонду України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/index>.
9. Гудзь Ю.Ф. Працюючі пенсіонери як причина професійної деградації безробітної молоді / Ю.Ф. Гудзь // Регіональна економіка і управління. – Вип. 2–1 (05). – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. – С. 57–61.

REFERENCES:

1. Sydoruk A.A. Sut finansovykh resursiv derzhavnoho sotsialnoho strakhuvannia / A.A. Sydoruk // Visnyk ONU imeni I.I. Mechnykova. – Odesa, 2014. – T. 19. – Vyp. 3–4. – S. 93–98.
2. Biudzhetni kodeks Ukrainy vid 08 lypnia 2010 r. № 2456-VI [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>.
3. Zakon Ukrainy Pro zahalnooboviazkove derzhavne pensiine strakhuvannia vid 09 lypnia 2003 r. № 1058-IV [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
4. Zvit Pensiinoho fondu Ukrainy Pro rezultaty diialnosti ta vykonannia biudzhetu Fondu u 2016 rotsi. [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://www.pfu.gov.ua/pfu/doccatalog/document?id=277118>. International Monetary Fund. Ukraine: Selected Issues // Countryreport. – № 17–84. – 2017. – P. 19–38.
5. Prezentatsiia Kabinetu Ministriv Ukrainy shchodo proektu zmin do deiakykh Zakoniv Ukrainy shchodo pidvyshchennia pensii [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=24998742.
6. Zakon Ukrainy Pro Derzhavnyi biudzhет Ukrainy na 2017 rik vid 21 hrudnia 2016 r. № 1801-VIII [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1801-19/page>.
7. Ofitsiyni sait Pensiinoho fondu Ukrainy [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/index>.
8. Hudz Yu.F. Pratsiuuchi pensionery iak prychna profesynoyi dehradatsiyi bezrobitnoyi molodi / Yu.F. Hudz // Rehionalna ekonomika i upravlinnia. – Vyp. 2–1 (05). – Kherson : Helvetyka, 2015. – S. 57–61.

Gudz Yu.F.

Candidate of Science in Economics (PhD),
Associate Professor,
Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhayilo Tugan-Baranovsky
Yankovskyi V.A.

Student
Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhayilo Tugan-Baranovsky

MECHANISM OF FORMATION OF INCOME OF THE PENSION FUND OF UKRAINE: THE ESSENCE AND WAYS OF IMPROVEMENT

The article discusses the essence of the Revenues of the Pension Fund of Ukraine, determines the main sources of their formation and presents the scheme of receipts of insurance premiums to social extra budgetary funds. The analysis of dynamics of incomes of the Pension Fund of Ukraine has been carried out. The main reasons for the low volumes of the Pension Fund's revenue base are highlighted and the ways and steps to increase them are presented. The own calculations concerning the conditions of the deficit of the Pension Fund have been made due to the establishment of requirements for the length of the insurance period and the minimum amount of insurance premium. Developed ways to improve the mechanism of pension fund revenues formation taking into account world experience.

The authors proposed a series of measures to create revenues of the pension fund, among them legislatively establish the employment status of a person to reduce the possibilities of concealing labor relations and facilitate the resolution of disputes. The authors suggest strengthening public control over compliance with labor legislation, which will also facilitate the legalization of labor relations. To form a state program of socio-economic development of Ukraine where to prescribe the following issues: to determine the priority task of minimizing the shadow economy, economically justified wage increases, and rigid state regulation of foreign economic activity.

Particular attention to the opinion of the authors requires the export of Ukrainian goods and services of strategic importance. According to the authors, it is necessary to increase the size of financial sanctions by increasing fines, but only in an economically feasible scenario to increase its size, to collect the debt on insurance premiums, taking into account the possibility of further business dealing with the debtor, to introduce an incentive mechanism for taxpayers in the form of tax benefits on a timely basis payment of contributions (tax holidays, reduced rates of other taxes, reduced inspections by).

The article proposes to elaborate amendments to the current legislation on legal regulation of the issue of collection of certain types of existing direct debts by the Pension Fund bodies without the intervention of the State Bailiff Service.